

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.518.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację z 30 września 2024 r. nr 5066 Pani Poseł Anny Dąbrowskiej - Banaszek „w sprawie osób głuchych”, proszę o przyjęcie poniższe wyjaśnienia.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wspiera osoby z niepełnosprawnością w podnoszeniu ich aktywności społecznej i zawodowej. Dotyczy to także osób niesłyszących. W latach 2021-2023 realizowany był projekt „Włączenie wyłączonej – aktywne instrumenty wsparcia osób niepełnosprawnych na rynku pracy” w ramach Działania 2.6 Wysoka jakość polityki na rzecz włączenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych Oś Priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Jednym z instrumentów, jaki został zaproponowany przez realizatorów projektu, było „Centrum Komunikacji – wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami” posługujących się językiem migowym w podjęciu oraz utrzymaniu aktywności zawodowej”. Rozwiązanie opracował Polski Związek Głuchych. Celem tego instrumentu było zapewnienie pełnej dostępności komunikacyjnej na rynku pracy, poprzez świadczenie usług komunikacyjnych w trakcie podejmowania i utrzymania aktywności zawodowej.

Przetestowane w czasie funkcjonowania tego instrumentu procedury i rozwiązania posłużą jako podstawa do wdrożenia kolejnych, nowych instrumentów wspierających osoby niepełnosprawne, w tym osoby głuche na rynku pracy oraz w życiu codziennym. Obecnie trwają prace mające na celu uruchomienie projektu „Centrum komunikacji dla osób z niepełnosprawnościami”, zaplanowanego w ramach „Działania 3.5 - Lepsza komunikacja dla osób z niepełnosprawnościami, Priorytet FERS.03 Dostępność i usługi dla osób z niepełnosprawnościami”. Jego celem jest zapewnienie usług w zakresie bieżącego komunikowania się osób z niepełnosprawnościami, o których mowa w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, potrzebujących wsparcia w komunikowaniu się. Działania podejmowane w ramach projektu będą uwzględniały w szczególności osoby z niepełnosprawnościami narządu słuchu, mowy i wzroku, niepełnosprawnością intelektualną, z problemami zdrowia psychicznego i spektrum autyzmu, posługujące się PJM, SKOGN, korzystające z transkrypcji mowy na tekst, alternatywnych i augmentatywnych sposobów komunikacji (AAC) oraz ETR.

Z danych Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności wynika, że wg statusu na rynku pracy w II kwartale 2024 roku pracowało 41 578 osób zaliczonych do stopnia niepełnosprawności prawomocnym

orzeczeniem z symbolem niepełnosprawności O3-L, oznaczającym zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu.

Jeśli chodzi o wsparcie osób głuchych na rynku pracy, jakie obecnie przewidują przepisy prawa, to należy zauważyć, że ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.) przewiduje instrumenty wsparcia wszystkich osób niepełnosprawnych funkcjonujących na rynku pracy, bez względu na przyczynę niepełnosprawności.

Regulacja ta wprowadza rozwiązania mające zachęcać pracodawców do zatrudniania niepełnosprawnych pracowników. Należą do nich m.in. dofinansowania wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników, które przysługują pracodawcy zatrudniającemu mniej niż 25 pracowników w przeliczeniu na pełny etat oraz pracodawcom zatrudniającym co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny etat i osiągającym wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 6%. Kwoty dofinansowań wynoszą maksymalnie:

- 2400 zł - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności;
- 1350 zł - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 500 zł - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Kwota miesięcznego dofinansowania nie może przekroczyć 90% faktycznie poniesionych miesięcznych kosztów płacy, a w przypadku pracodawcy wykonującego działalność gospodarczą - 75% tych kosztów.

Ustawa przewiduje też możliwość uzyskania środków na wyposażenie stanowiska pracy pracownika niepełnosprawnego, szkolenie pracowników niepełnosprawnych, a także zwrot części kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy.

Pracodawca, który zatrudnia co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy i niezatrudniający osób niepełnosprawnych jest zobowiązany do wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65% przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6% a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Zatrudnienie każdej osoby niepełnosprawnej skutkuje obniżeniem tej obowiązkowej wpłaty, a po osiągnięciu wskaźnika 6% zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych – pracodawca zostaje z niej zwolniony.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 września 1998 r. w sprawie rodzajów schorzeń uzasadniających obniżenie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz sposobu jego obniżania (Dz.U. nr 124, poz. 820, z późn. zm.) do schorzeń uzasadniających obniżenie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych zalicza się między innymi głuchotę i głuchoniemotę. A zatem ustawodawca uznał osoby z tą niepełnosprawnością za osoby, które znajdują się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na

rynku pracy i wprowadził rozwiązania, które mają zwiększyć atrakcyjność zatrudnienia tych pracowników.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Krasoń

Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/